

AVIZ

referitor la proiectul de Ordonanță de urgență privind suspendarea aplicării prevederilor art.I pct.2 din Legea nr.22/2020 pentru modificarea Legii nr.165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România și pentru completarea articolului 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.94/2000 privind retrocedarea unor bunuri care au aparținut cultelor religioase din România

Analizând proiectul de Ordonanță de urgență privind suspendarea aplicării prevederilor art.I pct.2 din Legea nr.22/2020 pentru modificarea Legii nr.165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România și pentru completarea articolului 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.94/2000 privind retrocedarea unor bunuri care au aparținut cultelor religioase din România, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.107 din 28.04.2020 și înregistrat la Consiliul Legislativ cu nr.D434/28.04.2020,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și al art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de ordonanță de urgență, cu următoarele observații și propuneri:

1. Proiectul de ordonanță de urgență are ca obiect suspendarea aplicării prevederilor art.I pct.2 din Legea nr.22/2020 pentru modificarea Legii nr.165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România și pentru completarea articolului 4 din Ordonanța de urgență a

Guvernului nr.94/2000 privind retrocedarea unor bunuri care au aparținut cultelor religioase din România. Potrivit Notei de fundamentare, intervențiile legislative vizează asigurarea „*unui sistem de despăgubiri unitar și echitabil pentru foștii proprietari*”.

Relevăm faptul că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se poate pronunța asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

2. Referitor la modalitatea de reglementare pe calea delegării legislative, prin ordonanță de urgență, semnalăm că prin aplicarea soluției legislative preconizată la **art.I** coroborat cu **art.II**, potrivit căreia, până la data de 1 martie 2021, evaluarea imobilului nu se mai face **prin utilizarea grilei notariale valabile la data emiterii deciziei de către Comisia Națională**, astfel cum este prevăzut de textul *de lege lata* al art.21 alin.(6) din Legea nr.165/2013, ci **prin aplicarea grilei notariale valabile la data intrării în vigoare a Legii nr.165/2013**, nu trebuie să fie afectate drepturile, libertățile și îndatoririle prevăzute de Constituție. Semnalăm că, potrivit prevederilor art.115 alin.(6) din Constituție, „**Ordonanțele de urgență** nu pot fi adoptate în domeniul legilor constituționale, **nu pot afecta regimul instituțiilor fundamentale ale statului, drepturile, libertățile și îndatoririle prevăzute de Constituție**”.

În acest sens, semnalăm că soluția legislativă preconizată este susceptibilă a afecta prevederile constituționale ale art.44 alin.(1) și (2) referitor la dreptul de proprietate privată, art.53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, precum și ale art.136 alin.(5) referitor la proprietate. Menționăm că valoarea imobilelor potrivit grilei notariale valabile la data intrării în vigoare a Legii nr.165/2013 poate fi inferioară celei de la data emiterii deciziei de către Comisia Națională.

Astfel, **se îngrădește exercitarea dreptului de proprietate**, ceea ce contravine dispozițiilor art.44 alin.(1) și (2), art.136 alin.(5) din Constituția României, precum și prevederilor art.6 paragraful 1 și art.14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și art.1 din Protocolul nr.1 la Convenție.

Totodată, semnalăm că modificarea soluției recent aprobate de Parlamentul României prin adoptarea Legii nr.22/2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.221 din 18 martie 2020, lege care a intrat deja în vigoare la 3 zile de la publicare, este susceptibilă a încălca atât principiul constituțional al separației și echilibrul puterilor în stat, cât și cel al stabilității legislative.

3. În preambul, adoptarea prezentului proiect este motivată în principal de necesitatea asigurării unui sistem de despăgubiri unitar și echitabil pentru toți foștii proprietari ale căror imobile nu pot fi restituite în natură și pentru care se acordă astfel măsuri compensatorii, precum și de faptul că anumite grile ale notarilor elaborate pentru anul 2020 au suferit modificări și după data de 21 martie 2020, dată de la care a fost stabilită o nouă procedură de evaluare, în contextul în care modificările succesive ale grilelor notariale elaborate pentru anul 2020 determină un risc de întârziere a procesului de soluționare a dosarelor de despăgubire.

În raport cu prevederile art.115 alin.(4) din Constituție și ținând seama de jurisprudența Curții Constituționale în materie, în preambul trebuie dezvoltate mai temeinic și mai argumentat elementele de fapt și de drept ale situației extraordinare care justifică recurgerea la această cale de reglementare, precum și eventualele efecte negative care s-ar produce în lipsa neadoptării proiectului în regim de urgență, cu atât mai mult cu cât soluția care se propune reprezintă de fapt revenirea, pentru o perioadă limitată, la soluția care a fost recent schimbată prin Legea nr.22/2020.

Precizăm și faptul că motivația invocată în preambul pentru adoptarea prezentului proiect este una care va fi valabilă și după data de 1 martie 2021, dată de la care ar urma să se renunțe la soluția propusă prin proiect și să se revină la soluția care este în prezent în vigoare și care este considerată a fi una necorespunzătoare, care determină consecințe de natură a crea o situație extraordinară care justifică recurgerea la adoptarea unei ordonanțe de urgență în vederea modificării sale.

Menționăm că nemotivarea sau motivarea necorespunzătoare a urgenței reprezintă motive de neconstituționalitate a ordonanțelor de urgență. De altfel, în considerentele Deciziei Curții Constituționale nr.421/2007 s-a reținut că „Urgența reglementării nu echivalează cu existența situației extraordinare, reglementarea operativă putându-se realiza și pe calea procedurii obișnuite de legiferare”.

4. Pentru respectarea exigențelor normative, marcarea articolelor trebuie realizată astfel: **Art.1, Art.2, Art.3, respectiv Art.4.**

5. La **art.I,** semnalăm că potrivit art.62 din Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare, dispozițiile de modificare și de completare se încorporează, de la data intrării lor în vigoare, în actul normativ de bază, identificându-se cu

acesta. Ca urmare, **orice intervenție legislativă ulterioară trebuie să se raporteze la actul normativ de bază, și nu la dispoziții ale unui act modificator.**

Astfel, în cazul de față, **dispozițiile art.I pct.2 din Legea nr.22/2020** pentru modificarea Legii nr.165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România și pentru completarea articolului 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România, **s-au încorporat deja în corpul Legii nr.165/2013.**

Precizăm că prin pct.2 al art.I din Legea nr.22/2020, lege care a intrat deja în vigoare, s-a modificat art.21 alin.(6) din Legea nr.165/2013, astfel încât orice **intervenție legislativă trebuie să se refere la dispozițiile acestui alineat.**

Sub rezerva celor de mai sus, pentru un spor de rigoare normativă, ar fi fost necesar ca titlul Legii nr.22/2020 să fie prevăzut astfel: „**pentru modificarea Legii nr.165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România și pentru completarea articolului 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România**”.

Totodată, este necesară eliminarea sintagmei „*de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență*”, ca inutilă.

6. La art.III, semnalăm că, în actuala redactare, norma este eliptică, fiind necesară reformularea acesteia în partea de final, astfel încât să fie prevăzut în mod expres la ce anume se aplică reducerea de 50%.

PREȘEDINTE

dr. Dragoș ILIESCU

București
Nr.401/29.04.2020